

Tre veteranlastbilar har Mats Nyblom hittills samlat på sig inom loppet av knappt tre år. Två Volvo och en Scania-Vabis 60-talare.

I hytten

Namn: Mats Nyblom.
Ålder: 60 år.
Bor: Djursholm, Stockholm.
Sysselsättning: Företagare järnvägskonsult.
Först körd lastbil: Scania SBAT111/TGB40.
Favoritlastbil: Teknos ASG Scania-Vabis LS76.
Antal lastbilar just nu: 3.

Eskalerat intresse för veteranlastbilar

Mats Nyblom är järnvägare med stort tågintresse. Men för några år sedan hade han en dröm att skaffa sig en veteranlastbil. Så blev det och idag har han tre lastbilar från 60-talet.

Av Bo Norvinge (text & foto)

Mats Nyblom från Djursholm är en tågmanniska. Men det har på inga sätt hindrat honom att bli veteranlastbilsägare.

Vi är återigen hos Mats Nyblom på hans sommarboende i Kragenäs, strax norr om Tanumshede i norra Bohuslän. För tre år sedan när vi besökte Mats hade han nyss skaffat sig en fin Volvo L495 Titan från 1964 (Klassiska Lastbilar 7, 2017).

Det slutade inte med den.

Sedan dess har vagnparken utökats med ytterligare två lastbilar. Gemensamt är att alla tre ligger inom spannet 1964 och 1968, och att alla tre har långt förflutet inom kommun och Vägverk.

I början av 2018 skrevs ägarbytet på för en mycket mindre Volvo, men också betydligt mer terränggående än Titanen – en Volvo L3314. Modellen som tillverkades 1961 till 1970 användes i stor utsträckning av Försvarsmakten och då med deras olika förrådsbeteckningar. Även civilt nådde den lilla jeepen framgångar under namnet "Laplander" vilket mer eller mindre hamnade i skuggan av det inofficiella namnet "Valpen".

Den blev mycket populär som brandbil med förmåga att ta sig in i skogarna. Också kraftbolag, ►

L56:an som har Tranåstipp med spridarläm är användbar på sommarstället. Gruslasset ska senare spridas på grusplanen utanför stationshuset.

Fakta

Bil: Scania-Vabis L56, 1966.
Motor: D8, rak 6:a, 140 hk.
Antal växlar: 10.
Hytt: Be-Ge 1080 daghytt.
Påbyggnad: Tranåsverken trevägstipp.
Tjänstevikt: 6.560 kg
Maxlast: 6.440 kg

Har man flera lastbilar så behövs ju också en lastmaskin, så Mats skaffade sig en BM Volvo LM218 baklastare. Årsmodellen på den är samma som på L56:an; 1966.

I Be-Ge 1080-hytten är det mesta orört. Gummimattan med Scania-Vabis-symbolen på golvet är bara måttligt slitna.

Scanias D8-motor med en cylindervolym på närmare 8 liter ger 140 hk. Med bra lass på flaket märks det tydligt att det inte är turbo.

► Televerket och kommuner fann funktioner för Valpen och även Vägverket som ursprungligen ägt exemplaret Mats nu har. Vägverket Produktion i Luleå stod som ägare fram till 1974. Därefter gjordes den om till brandbil och stationerades på Räddningstjänsten i Malå.

När deras vagnpark förnyades skickades Volvon tillsammans med en Scania-Vabis L76 till stationen i Adak. Räddningstjänsten där hade bantats till ett brandvårn efter att Boliden stängt ner sin gruvbrytning 1978 och befolkningen minskat. Äldreboendet stängde också och kravet på en deltidbrandkår upphörde.

Med sitt nyförvärv fick Mats anledning att tänka ut hur han skulle få ner bilen de 115 milen från Malå till Tanumshede.

– Först funderade jag på att traila ner den men tyckte att jag lika gärna kunde köra ner den för egen maskin, berättar Mats som därför fick en rejäl premiärtur under sommaren 2018.

Valpen stod hos Räddningstjänsten i Malå och där såg ansvarige till att Mats fick ett cigarettändaruttag monterat så han kunde ladda sin mobiltelefon. Dessutom en brandsläckare och en Jeepdunk för eventualiteter under äventyret ner till Västkusten. Fyra dagar, tre övernattningar och en massa vackra vyer och intressanta möten senare var Mats hemma i Tanumshede.

– Den drog 1,5 liter milen, den rullar ju tungt. Släpper man gasen sjunker hastigheten snabbt. Säkerheten och komforten är inte som i dagens bilar, påpekar Mats när vi tar en åktur på landsvägen och genom skogen tillbaka.

Mats är inte någon renoverare. Han vill att det ska vara klart och fungera. Med andra ord har han inte gjort något större med Volvovalpen - med några smärre undantag.

– Det var lite problem med förgasaren, berättar Mats och förklarar att den också fick en genomgång med rundsmörjning och underrederhandling hos Peter "Peter-Bärgare" Johansson.

Med två Volvo i vagnparken kände Mats att han behövde något annat. – Jag ville ha en Scania också, förklarar Mats. Det är konstigt att det är så lite Volvo här på Västkusten. Det är ju hemmamärket här.

Det blev i alla fall för drygt ett år sedan en Scania-Vabis L56 från jubileumsåret 1966. Den började sin bana hos Vetlanda Stad, Byggnadskontoret. Mellan 1975 och 1985 verkade bilen hos KÅE:s Transporter i ►

Volvo L3314 "Laplander" eller "Valpen" producerades mellan 1961 och 1970. Mats Nybloms pickup är från 1968.

Fakta

Bil: Volvo L3314 PU, 1968.
Motor: B18 A, rak 4:a, 68 hk.
Antal växlar: 8 (4+4).
Hytt och påbyggnad: Volvo pickup.
Tjänstevikt: 1.850 kg.
Maxlast: 600 kg.

Någon långfärdsbil är inte Volvovalpen. Det hindrade inte Mats att köra den 115 mil från Malå i Lappland till Tanumshede i Bohuslän.

Den förstärkta Volvo M40-lådan sköts med en spak och ZF fördelningslådan med den andra. Spaken på "torpedväggen" är släpvagnsbromsen.

1968 var egentligen sista tillverkningsåret för B18-motorn. Men B18 A med enkel Zenith-förgasare gällde för L3314 fram till den togs ur produktion 1970.

Scania-Vabis L56:an är en traditionell kommunbil. Den levererades ny som F 6514 till Vetlanda Stad, Byggnadskontoret, år 1966.

Fylla på bensen gör man längst bak på Valpen. Där bak finns också en 80 mm dragkula för kraftigare släpkärror.

Volvo L495 Titanen från 1964 var fram till 1972 på Vägverket i Heberg. Därefter några ägare i Öxnevalla och Veddige till 2017 då Mats Nyblom tog över bilen.

► Vetlanda. Därefter har den vandrat igenom ett antal ägare, bland annat den i veterankretsar välbekante Rune Göransson i Lidhult som köpte den från BK Buss i Vetlanda.

Han sålde den snart vidare till Tommy Jansson i Lidhult som lade ner en hel del jobb på Scania. Bland annat hade batterierna ramlat igenom det sönderrostade golvet. Efter åren i Småland tog L56:an sig in i Halland med ett mellanspel i Skåne innan den hamnade i Sollebrunn. Ett kort tag senare lades den ut på Blintos auktionssajt där Mats fann den.

Efter budgivningen blev den Mats i augusti 2019. Nu finns det alltså tre lastbilar vid den gamla järnvägsstationen i Kragenäs hos Mats Nyblom, järnvägaren från Djursholm. Men än så länge har inte hans veteranlastbilsintresse sparat ur. □